

Tako pa ne več!

Tako si vzdihuje danes spodnještajerski in dolenski vinogradnik, ko bere pravilnik o pobiranju banovinske trošarine na vino (»Službeni list« dravske banovine z dne 29. decembra 1937). Ne bom se ukvarjal s posameznimi členi pravilnika, ker so v nekaterih gotove nejasnosti. Razumljiv mi je člen 6. pravilnika, kateri razodeva, da mora plačati banovinsko trošarino tudi zasebnik, kateri kupi vino od vinogradnika na veliko za svojo lastno uporabo, kar do danes še ni obstajalo.

Po razpustu oblastne skupščine v Mariboru je ostalo vinogradništvo Spodnje Štajerske brez zastopstva in smo morali mirno trpeti, kako so si razne uprave iskale proračunskih sredstev s petkrat pretirano vinsko trošarino. Tako smo doživeli, da je v nekaterih letih presegala vinska trošarina daleč prodajno ceno vina. Ko je Beograd vendar uvidel, da zna tako visoko obdavčenje vina vinorodne pokrajine gospodarsko uničiti, je začel prvi vinski davek demontirati in iskati druge virov dohodkov. Vinogradniki že dolgo čakamo trenutka, da bi se pojavil človek, kateri bi uvidel, da je vinski davek z ozirom na ceno, težave in ogromne pridelovalne stroške petkrat previsok, in ki bi znal prepričati uprave, naj tudi one popustijo. To upravičeno upanje nas je pa iznenadilo, doživeli smo nasprotno ukrepe, na katere moramo odločno reči: Tako pa ne več! Ne zadene tukaj krivda g. finančnega ministra niti g. bana, ker vsak pošten državnik upošteva predloge, posebno, če vidi, da so na raznih zborih soglasno sprejeti. Vendar si tukaj dovolim postaviti vprašanje, ali bi taki predlogi bili tudi takrat v tem smislu izglasovani, če bi Zupanska zveza zborovala v Ljutomeru in bi člani iz Gorenjske morali na svoje stroške v Ljutomer, kakor mi oddaljeni moramo v Ljubljano? Ker točasno zastopam okraj Ptuj kot največji vinorodni okraj v banovini in predsedujem njegovemu kmetijskemu odboru, se čutim dolžnega povedati sledeče:

1. Vino je kmetijski pridelek, kakor je hmelj, mleko, les itd.; razen visokih pridelovalnih izdatkov in trudapolnega dela, je že vinograd kot zemlja v visokem davčnem razredu; vendar pa je ravno vino dosedaj nosilo javnim blagajnam tako visoke dohodke, kakor noben drugi kmetijski proizvod. Kaj bi le rekla naša Savinjska dolina, katera se danes bori s sličnim težavami kakor vinorodni okraji, če bi vinogradniki soglasno vpričo g. bana predlagali obdavčenje hmelja z 20 din za kilogram? Kaj bi rekli naši Gorenjci, ako bi vsi vinorodni kraji stavili soglasen predlog, naj se obdavči liter mleka z 1 din? Kako bi izgledale gorenjske mlekarne pri takih dajatvah? Tudi mi jim lahko tolmačimo: »Saj to ne zadene kmeta, ampak konsumenta. Kdor hoče sir jesti, naj pa plača.« Kako bi izgledale lesne trgovine, če bi morale plačati 100 din na kubik meter lesa? Tudi tega bi kmet ne trpel, ampak kupec; kdor hoče les imeti, naj pa plača. Vse navedene dajatve bi bile primeroma manjše z današnjo vinsko trošarino, če se ista primerja s prodajno ceno. — Noben naveden pridelek, razen hmelja, ni navezan na take pridelovalne stroške, kakor je vinski.

2. Hočem pojasniti trditve nekaterih, češ, vino se mora obdavčiti, da se omeji

alkoholizem. Na tem bi že nekaj bilo, ako bi ravno od tistih oblastev ne prihajala povelja, da se morajo pri nas zasajati sorte, ki prinašajo vino z visoko gradacijo alkohola. V primeru pa, da se vsled neugodne vinske letine dovoljna stopnja alkohola ne doseže, dobi vinogradnik za ojačenje breztrošarinski sladkor in sme dodati še vinskemu alkohol iz pese. Dejansko je pa zadeva taka, da marsikateri kozareček vina popije mladina v vinorodnih krajih, s katerim bi se lahko okrepljal starček iz nevinorodnega kraja. Ako že vzdržujemo vinarske šole, ako že na tisoče let raste vinska trta na hribih, katere je Stvarnik ravno za to kulturo in nobeno drugo določil, bi mogel preudaren človek priznati, da je potreben tudi pravilno razdeljen vinski konsum.

3. Omenjeni najnovejši ukrep bo prinesel v naše revne Haloze še večjo revščino, ker sedaj ne bo mogel več vinogradnik iz trpečih Haloz zamenjati svojega vina s kakšnim poljskim posestnikom ali mu istega prodati. Ako bi n. pr. kupil kmet z Dravskega polja polovnjak (300 l) vina za svoje delavce v vročem poletju, mora plačati 300 din banovinske trošarine in ravno toliko občinske, torej 600 din, to je ravno toliko, kakor plača srednji posestnik od vsega posestva direktnega davka. Jasno je, da pri takem obdavčenju Haložan ne bo prodal, poljanec ne kupil, delavec pa pri najtežjem delu ne bo pokrepan. Ali pa si bosta ta dva nastavila past, v katero se bosta vjela. Vsaka taka kazen pa, katera zadene državljana, ne da bi zakrivil kakšnega duhodelstva, ampak si je branil gospodarsko-življenjski obstoj, rahlja domoljublje.

Naprosam prijatelje iz nevinorodne Gorenjske, naj mi pomagajo moje upravičene trditve na merodajnih mestih uveljaviti. Vino ne prenese nobene ovire v pro-

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Novi senatorji. V imenu kralja je bilo imenovanih 11 novih senatorjev.

V DRUGIH DRŽAVAH

V Bolgariji so razpisane volitve. Sprememba volilnega reda. Bolgarski kralj Boris je izdal dva odloka. S prvim so razpisane volitve, ki se bodo vršile štiri zaporedne nedelje od 6. do 27. marca. Drugi odlok prinaša spremembo volilnega reda, ki je bil izdan lani oktobra. Za moške je uvedena obvezna, za ženske pa prostovoljna volilna pravica. Za poslance ne morejo biti izvoljeni ministri, državni uradniki in dobavitelji. — Po vsej državi se vršijo pogajanja med voditelji bivših strank, da bi se združili v skupen blok, ki bi nastopil proti vladi. Napovedan je tudi odstop vlade. Po sedanjim ministrskim predsednikom Kjuzeivanovim bi naj bila vzpostavljena koncentracijska vlada iz vodilnih osebnosti razpuščenih strank.

Sestanek zastopnikov držav rimskega bloka. V nedeljo 9. januarja so se zbrali v Budimpešti zunanji ministri držav rimskega bloka: Italije, Avstrije in Madžarske. Od 10. do 14. so se vršili politični ter

ZAVAROVANJE SLOV. GOSPODARJA!

Samo oni, ki bodo imeli do konca januarja 1938 plačano vse naročnino za celo leto 1938, bodo imeli svoje hiše po pravilniku zavarovane za 1000 din. Plačajte torej pravočasno in kdor nima v celoti plačano, naj doplača. Celoletna naročnina znaša 32 din.

metu in nobenega davka več. To stališče zastopam neprestano. Hotel sem pravočasno preprečiti ta najnovejši udarec na revne hribovske vinorodne kraje, pa ker mi drugače ni mogoče, zdaj javnosti sporočim svoje stališče.

Janžekovič,

član banskega sveta in predsednik okrajnega kmetijskega odbora.

Protestno zborovanje proti novemu pravilniku v Mariboru

V prostorih Kmetijske družbe v Melju v Mariboru so zborovali zadnjo nedeljo popoldne številni vinogradniki iz mariborskega okrožja in protestirali proti novemu trošarinskemu pravilniku, ki je najhujši udarec za naše vinogradništvo. Kot zaključek zborovanja je bil izvoljen poseben odbor, ki bo obrazložil želje in zahteve vinogradnikov v posebni resoluciji. V tem odboru je mariborski podžupan g. F. Žebot, predsednik Kmetijske podružnice za Maribor g. dr. Kovačič ter vinogradnika Zorko s Košakov in Terčelj od Sv. Jurja ob Pesnici. H banu in finančnemu ravnatelju pojde posebna deputacija, v kateri bo predsednik Vinarskega društva za Slovenijo g. Ivan Vesenjaj, podžupan Žebot, dr. Kovačič in zgoraj imenovana vinogradnika. To odposlanstvo bo predložilo na pristojni mesti resolucijo in prosilo, da se nesrečni pravilnik ukine.

gospodarski razgovori. Visoke goste (italijanskega zunanjega ministra grofa Ciano, avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga in avstrijskega državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Schmidta) je sprejel regent Horthy v posebni avdienci. Po konferenci bo prirejen gostom na čast velik lov.

Kaj se godi v Romuniji pod novo vlado? Kakor smo že sporočili, je nova Gogova vlada odločno protijudovskega in fašističnega značaja. Protijudovski ukrepi nove vlade se brezobzirno izvršujejo. Nova vlada ustavlja judom list za listom, jih izganja iz javnih služb in iz države. Iznani judje bi se radi zatekli v sosedne države, kjer se jih pa tudi branijo in jim prepovedujejo prestop meje. Za romunske jude se je začel zanimati izvršni odbor svetovnega judovskega kongresa v Ženevi. Ta hoče ogrožene romunske jude proglasiti za narodno manjšino, ki ji gre mednarodna zaščita. Romunija je namreč podpisala 9. decembra 1919 manjšinsko pogodbo, za katero jamči Društvo narodov in ki obvezuje vse člane Zveze narodov, da skrbijo za varnost manjšin v Romuniji. Omenjeni izvršni odbor je storil vse, da se bo o preganjanju judov v Romuniji razpravljalo